
Guide Sydkinesiska sjön

Katedralskolans FN-rollspel 2020

Grattis! Du har hamnat i FN-rolspelets mest spännande kommitté.

Denna guide för de delegater som sitter i FN:s specialpolitiska kommitté 1 (SPECPOL 1) ska ge dig tips till de kunskaper du behöver. Frågan är både komplicerad och enkel och kommer att leda till intressanta diskussioner i din kommitté. Konflikten kring Sydkinesiska sjön är högaktuell, och blev ytterligare tillspetsad i somras när USA - som dittills inte officiellt tagit ställning - avfärdade Kinas territoriella krav. Konflikten handlar om två ö-grupper: Spratlyöarna och Paracelöarna.

Följande länder hävdar att hela eller delar av öarna tillhör dem: Brunei, Filippinerna, Kina, Malaysia, Taiwan och Vietnam. Andra länder har inga territoriella krav men väl krav på rätt till passage genom området.

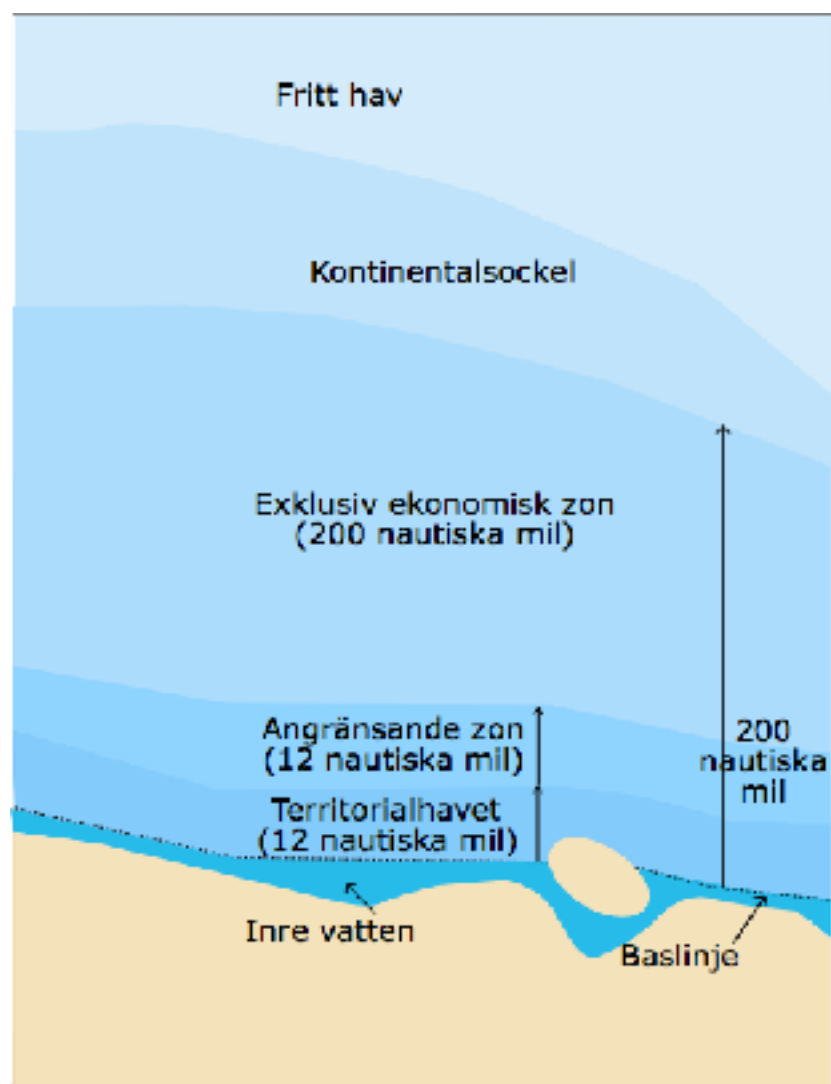
Havsrättskonventionen

En stor fråga är havsrättskonventionen. Den behöver du sätta dig in i. Mycket enkelt kan följande sägas. Havsrättskonventionen - på engelska UNCLOS - trädde i kraft 1994.

Samtliga länder hävdar att deras krav är i enlighet med havsrättskonventionen. Den är alltså möjlig att tolka olika.

Havsrettskonventionen gav länder en väsentligt utökad rätt till rättigheter i havet utanför sin kust. Tidigare hade varje land haft en zon på 12 nautiska mil (ett kanonskott), nu fick man därutöver rätt till en egen zon upp till på 200 sjömil. Länder kan också ha rätt till en ytterligare zon på kontinentalsockeln upp till 350 sjömil om havsbotten är grund.

Men i internationell rätt gäller inte bara regler. Ett lika stort element utgör praxis. Praxis är ungefär det som man brukar göra, och kan ha stor betydelse. Om till exempel fiskebåtar från ett annat land får lov att fiska inom ett annat lands ekonomiska zon upprepade gånger kan man hävda att praxis är att det är tillåtet att fiska. Både Kina, Vietnam och Filippinerna hävdar också att praxis, i detta falllet vem öarna historiskt sett har tillhört, stöder

deras krav på öarna. Malaysia och Brunei argumenterar däremot huvudsakligen utifrån närheten till deras kust.

En stor fråga är varifrån kustlinjen ska beräknas. Regeln är att områden som är befolkade och ingår i ett lands territorium ska utgöra gränsen. Kina anser att varje kobbe eller rev som syns vid högvatten i Spratlyöarna ska ge rätt till 200 sjömils ekonomisk zon. Vietnam anser däremot att ingen av kobbarna eller reven är beboeliga, eller har varit beboeliga, på permanent basis och att de därför enbart ska ge rätt till 12 sjömils territorialvatten.

Kartan nedan visar tydligt hur det ser ut om man drar ut en linje 200 sjömil från kusten. En snabb titt visar att Filippinerna kan tillgodoräkna sig merparten av Spratlyöarna och att Kina helt samt Vietnam nästan helt blir utan territorium i Spratly- men får dela på Paracelöarna.

År 2016 dömde en internationell skiljedomstol, på Filippinernas begäran, att de konstgjorda öar som Kina har byggt upp inte ska räknas enligt havsrättskonventionen. Kina har inte godtagit domstolens beslut. USA beslöt sommaren 2020 att godta domstolens beslut och konflikten har därmed tydligare fått en storpolitisk dimension.

Frågor till en resolution

Följande frågor kan utgöra en ram inom vilken en resolution håller sig. Man kan därvid ta upp en, flera eller alla av frågorna. Observera att de principer ett land som inte är direkt inblandat i konflikten vill gälla, också bör överensstämma med de principer man vill tillämpa vid sin egen kust.

- Hur ska FN agera för att kunna bidra till en lösning av konflikten? • Ska förhandlingar ske bilateralt eller multilaterat?
- Hur ska ett krig kunna undvikas?
- Vilka delar av havsrättskonventionen är viktigast i detta fall ?
- Ska öarna ge 12 sjömil territorialvattenzon, eller 200 sjömil?
- Hur löser man frågan om en eventuell gemensam exploatering av området ?
- Vilken rätt ska ges till genomfart med båt och flyg genom området?
- Vem ska få fiska i området?

Länkar

Följande länkar kan vara av intresse om du vill veta mer. Observera att man kan få mycket material som stöder ett lands position om man söker på det namn som respektive land har givit öarna. Till exempel ger Kalayaan islands tillgång till många pro-filippinska källor liksom Nansha islands ofta ger pro-kinesiska och pro-taiwanesiska.

Man kan också söka på ett land följt av antingen Spratly Islands, South China Sea eller Paracel Islands för att få upp sidor som är partiska till ett lands favör. Till exempel dyker följande godbit upp om man söker på Malaysia and the Spratly Islands <https://www.nst.com.my/news/exclusive/2019/03/465397/malaysias-right-stake-claim-spratlys>

www.spratlys.org En mycket kinavänlig sajt som tar upp en hel del kring konflikten kring Spratlyöarna

http://en.wikipedia.org/wiki/Philippines_and_the_Spratly_Islands har en hel del material som behandlar den filippinska hållningen. Artikeln har ett pro-filippinskt perspektiv.

<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-53397673> här finns ytterligare användbara länkar

<http://www.globalsecurity.org/military/world/war/spratly-conflict.htm> Här finns en del användbart material också för länder som inte har en direkt geografisk koppling.

https://en.wikipedia.org/wiki/Territorial_disputes_in_the_South_China_Sea

http://en.wikipedia.org/wiki/Spratly_Islands_dispute